

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.2.-15.2.2015

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

17/2/2015

1.1. Evropsko tržište

- *Sastanak Evrogrupe i Grčke*
- *Rast BDP-a EZ*
- *Riksbank smanjena referentna kamatna stopa*
- *Centralna Banka Danske smanjila kamatnu stopu*

Prva polovina februara na evropskom tržištu protekla je u pokušaju pronalaska rješenja za Grčki dug. Naime, prošle sedmice je održan sastanak između Grčke i ministara finansija Evrogrupe u Briselu. Na sastanku se nije uspjelo doći do zajedničkog dogovora kako prevazići veliki Grčki dug koji dospjeva na naplatu krajem februara. Nova Grčka vlada na čelu sa premijerom Ciprasom, zatražila je od svojih kreditora (Evropska Unija, Evropske Centralne Banke i Međunarodnog Monetarnog Fonda) da se izvrši reprogram kredita i otpis jednog dijela duga. Ove godine Grčka želi da ukine program štednje podizanjem plata i zapošljavanjem novih budžetskih radnika. Članovi Evrogrupe na čelu sa ministrom finansija Njemačke, Jeroen Dijsselbloem, bili su izričiti u namjeri da se Grčkoj više ne oprašta dok ne ispuni uslove koje preuzela uzimanjem kredita. Međutim, u međuvremenu Evropska Centralna Banka odlučila je da pomogne grčkim bankama ubrizgavajući dodatna kratkoročna likvidna sredstva u privredu kroz program ELA (Emergency Liquidity Assistance). Ukoliko se ne postigne dogovor na sastanku koji je najavljen za 16. februar, Grčka bi se mogla suočiti sa nemogućnošću vraćanja duga a samim tim i u krizu likvidnosti koja bi dalje dovela do izlaska Grčke iz Evrozona što bi ostavilo dugotrajne posljedice na evro. Evrozona zabilježila je rast bruto društvenog proizvoda za 0,9% i u posljednjem kvartalu 2014. godine.

Švedska Riksbank smanjila je referentnu kamatnu stopu sa na -0,1% i najavila otkup državnih obveznica u iznosu 10 mlrd SEK. Ovim mjerama Švedska želi da vrati inflaciju na 2% što je prije moguće te se pokušava sprječiti apresijacija švedske krune. Riksbank očekuje da će rast inflacije i dalje biti razočaravajući ali s ovim mjerama pokušava se dostići željeni nivo. Pored Švedske, rez kamatnih stopa je uradila i Danska. Referentna kamatna stopa sada je -0,75%. Danska Centralna Banka ovakvu odluku je donijela usljed pritiska da vrijednost danske krune ostane i dalje stabilna u odnosu na evro.

Centralna Banka Engleske (BoE) ostavila je nepromjenjenu referentnu kamatnu stopu na 0,5% i mjesečni nivo otkupa obveznica od 375 mlrd GBP. Na sastanku BoE izražen je pozitivan stav po pitanju daljnjeg rasta britanske privrede dok se s druge strane očekuje pad inflacije ispod 0% zbog pada cijena nafte i ostalih energenata na svjetskom tržištu. Prema prognozama BoE, inflacija će dostići ciljanih 2% tek za dvije godine.

1.2 Američko tržište

- *Slabljenje USD u prvoj polovini mjeseca*
- *Potrošnja ispod očekivanja*
- *Tržište rada nastavlja da se oporavlja*
- *Sve češće špekulacije o datumu podizanja kamatnih stopa*
- *Stabilizacija CAD uz rast cijena nafte*

Koliko god da je početkom godine u fokusu bio švajcarski franak, kraj januara i početak februara su protekli u znaku kvantitativnog monetarnog popuštanja i grčkog duga, što znači da su pokretači tržišta mnogo manje bili faktori iz SAD.

Nakon što je USD dostigao najveći nivo u posljednjih 12 godina u odnosu na EUR, zatvaranje dugih pozicija u dolarima i nešto slabiji podaci o potrošnji u SAD, vratili su vrijednost ovog valutnog para na nivo od 1.14 USD za 1 EUR. Iako je pad cijena energenata ostavio više novca za potrošnju amerikancima, oni su se prema svemu sudeći odlučili za štednju, pošto je zabilježena kontrakcija od 0.6% u maloprodaji za mjesec decembar. Navedeno su potvrdili i izvještaji o povjerenju potrošača, ali i indeksi o proizvodnoj i uslužnoj aktivnosti, koji su u blagom padu u posljednje vrijeme. Trgovinski

deficit je nastavio da raste, velikim dijelom kao posljedica skupog dolara u odnosu na ostale valute, što uz slabosti privreda zemalja u inostranstvu utiče na smanjenje izvoza, dok snažan oporavak SAD ekonomije za sobom povlači i povećan uvoz dobara.

Nastavljene su špekulacije da bi FED mogle sredinom godine povećati prvi put kamatnu stopu od 2006. godine. Tržište rada i dalje pokazuje sjajne znakove oporavka, što potvrđuje i podatak da je prosječni broj otvorenih radnih mjesta u Q4 2014. godine najviši još od 1997. godine. Stopa nezaposlenosti se jeste povećala sa 5.6% na 5.7%, ali raduje podatak da su prosječna primanja nastavila da rastu, uprkos padu inflacije. Opšti rast cijena je i dalje ispod ciljanog nivoa FEDa, ali navedeno je uglavnom posljedica drastičnog pada cijena energenata. Generalno, postoji mnogo razloga za optimizam povodom rasta američke privrede.

Banka Kanade je na prethodnom sastanku posustala pred pritiskom pada cijena i smanjila kamatnu stopu na 0.75% i tako nastavila trend centralnih banaka u svijetu, koje pokušavaju da podstaknu ekonomiju kroz monetarnu ekspanziju. Dobra stvar za privrednike u Kanadi jeste privredni rast susjednih SAD, koje bilježe povećan uvoz, posebno iz Kanade, čemu svakako doprinosi i pad vrijednosti CAD u odnosu na USD. Navedeno se pozitivno odrazilo na proizvodnu aktivnost i tržište rada, što je potvrđeno i padom stope nezaposlenosti na 6.6%. Stabilizacija vrijednosti nafte će svakako pozitivno uticati na pomenutu valutu, jer će izvoznici nafte bilježiti veće prihode sa rastom cijena.

1.3. Azijsko tržište

- *RBA snizila referentnu kamatnu stopu na 2,25%*
- *RBA snizila prognozu privrednog rasta i inflacije za ovu godinu*
- *Stopa inflacije u Kini smanjena na 0,8%*
- *Rekordan suficit platnog bilansa Kine*

Centralna banka Australije (RBA) je početkom mjeseca iznenada smanjila kamatnu stopu sa 2,50% na 2,25% i tako reagovala na slabosti domaće privrede. RBA sa smanjenjem kamate želi da oslabi domaću valutu da bi povećala konkurentnost izvoznog sektora. Australijski dolar je nakon objave RBA oslabio oko 2% prema evru i blizu 1% prema američkom dolaru.

Centralna banka Australije snizila je prognozu privrednog rasta Australije i inflacije za ovu godinu. RBA je uz to upozorila da će stopa nezaposlenosti vjerovatno porasti, jer se privreda te zemlje udaljila od rudarskog investicionog buma. U saopštenju centralne banke se navodi da će bruto domaći proizvod Australije ove godine porasti između 2,25% i 3%, u poređenju sa novembarskom procjenom od 2,5% i 3,5%. Centralna banka je, takođe, snizila prognozu inflacije na između 2% i 3% u ovoj godini sa ranijih 2,25%-3,25%, i saopštila da će stopa nezaposlenosti, koja je trenutno 6,1%, vjerovatno ostati iznad 6% do sredine 2017. godine.

Stopa inflacije u Kini je zabilježila najmanji rast u posljednjih pet godina. Opšti rast cijena je ostao pod pritiskom niskih cijena energenata i slabe globalne tražnje, te se približio zoni deflacije, bilježeći rast od samo 0,8% u januaru. U decembru je rast inflacije iznosio još 1,5% što je dovelo do još većeg jaza između trenutne i ciljane stope inflacije od 3%. Kako bi podstakla domaći rast, PBoC je prije samo dvije sedmice smanjila zahtjeve za stopom obavezne rezerve sa 20% na 19,5%, ali izgleda da navedeno neće biti dovoljno da uspori pad privredne aktivnosti u Kini te je za očekivati da će PBoC u narednom periodu dodatno olabaviti monetarnu politiku najvjerovatnije novim smanjenjem kamatne stope. Kina je u januaru neočekivano ostvarila najveći suficit platnog bilansa ikada, od ukupno 60 milijardi američkih dolara dok se na tržištu očekivao iznos od 48,9 milijardi dolara. Razlog rekordnog suficita je drastičan pad uvoza od 19,9% zbog pada domaće potražnje i niskih cijena energenata dok je uvoz u istom periodu smanjen za 3,3%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 20.01.-16.02.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Nakon što je vrijednost zlata prešla nivo od 1.300 USD po unci, kao posljedica monetarne politike ECB i iznenadnog ukidanja minimalnog kursa CHF prema EUR, uslijedilo je zatvaranje pozicija i pad cijena, posebno nakon objave odličnih podataka sa američkog tržišta rada, koji sugerišu skoro povećanje troškova zaduživanja. Tražnja za ovim plemenitim metalom je u porastu od početka novembra, a prvenstveno u trenutnoj situaciji neizvjesnosti u vezi ostanka Grčke u Uniji i talasa masovnih smanjenja kamatnih stopa od strane centralnih banka u posljednjih mjesec dana.

2.1. Kretanje cijene nafte

Vrijednost nafte se konačno stabilizovala i počela da raste. Neočekivani bum u proizvodnji od strane SAD je napokon počeo da jenjava i vraća se u normalne tokove, dok je Međunarodna agencija za energiju smanjila prognoze ponude nafte na tržištu u 2015. godini. Vodeće naftne kompanije su najavile da će zaista smanjiti proizvodnju nafte, što je uz prethodno navedeno bio osnovni razlog rasta vrijednosti energenta preko 62 USD po barelu, na najviši nivo u posljednja dva mjeseca. Ipak, smatra se i dalje da je nafta precjenjena i da je tržište prezasićeno, što bi moglo da sugeriše dalji pad vrijednosti.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 15.02. do 28.02.2015	Očekivanja	Prethodno
16.02.2015	00:50	JPY	Gross Domestic Product (QoQ) (Q4)	0.9%	-0.6%
	15:00	EUR	Eurogroup meeting		
17.02.2015	01:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Jan)		0.5%
	11:00	EUR	DE ZEW Survey - Economic Sentiment (Feb)	55.0	48.4
	18:00	CHF	SNB Chairman Jordan Speech		
18.02.2015		JPY	BoJ Monetary Policy Statement		
	10:30	GBP	Bank of England Minutes		
	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (Dec)		5.8%
	20:00	USD	FOMC Minutes		
20.02.2015	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Feb)	54.1	51.0
	10:00	EUR	Markit Services PMI (Feb)	53.0	52.7
	15:45	USD	Markit Manufacturing PMI (Feb)		53.9
23.02.2015	00:50	JPY	BoJ Monetary Policy Meeting Minutes		
24.02.2015	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Jan)		-0.2%
25.02.2015	02:45	CNY	HSBC Manufacturing PMI (Feb)		49.7
26.02.2015	11:15	EUR	Targeted LTRO		129.84B
	14:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Feb)		-0.4%
	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (Jan)		1.5%
	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Jan)		0.8%
	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Jan)		0.8%
27.02.2015	00:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (Jan)		2.4%
	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q4)		2.7%
	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q4)		2.6%
	16:00	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Feb)		98.1

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2013	05.03.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	18.03.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	05.03.2015
Banka Kanade	0,75%	0,25%	21.01.2015	04.03.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	19.03.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	18.02.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,25%	-0,25%	03.02.2015	03.03.2015